

לא עני הוא האיש

כבר כמה שנים שאני מנסה לכתוב את הפוסט הזה, אבל המילים נתקעות ולא יוצא לי לגמור אותו. בחינה עמוקה וארוכה של חיי עד כה מעלה בי תהיות וגם תובנות. רוב חיי הייתי אני. לא היה לי כסף אף פעם. תמיד שרדתי. לא התפתחתי כלכלית. שרדתי. ניסיתי, לא הצלחתי במובן הזה. ועם זאת, לא עני אני. אני אדם פשוט. בן מעמד פועלים. בינוני-נמוך. חי לי מיום ליום.

בילדותי ידענו מחסור כלכלי, אבל האהבה היתה גדולה. אמי ואבי ידעו לצקת תוכן ומשמעות לחיים. מעולם לא היה לנו מזגן ולא מכונית. שום דבר מותרות לא נכנס הביתה. אמא שלי ויתרה על מכונת כביסה, אבל לא על פסנתר. לא קנתה בגדים, אבל לא ויתרה על ספרים ותקליטים. תרבות היתה חשובה יותר מכל. "כסף בא וכסף הולך", אמרו הוריי, "אבל השכלה וידע, אמנות ותרבות, יישארו תמיד איתך, שלך ובשבילך".

היו שנים קשות מאוד, כשכל דבר היה נתון לסדר-עדיפויות. על ספרים, סרטים, קונצרטים – ההורים לא ויתרו. מכונת כביסה לא היתה, כיבסו ביד. מיטה זוגית לא קנו, אז ישנו על ספה נפתחת, בסלון. אוטו לא היה, אז אבא רכב על אופניים. כדי לשים את הספרים בסלון הניחו לבנים פשוטות, ועליהן קרשים ישרים מעץ. בר-מצוה חגגו לי בבית הכנסת. לא באולם. ובכל זאת, לא הרגשתי אומלל. לא מקופח. לא מתוסכל. אהבתי את הוריי והם אהבו אותי והספרים והתקליטים היו חברים.

עכשיו זמן המחאה החברתית. המאהלים משקפים את נפשי. במהותי, אני שוכן אוהלים. האנשים הזועקים בהפגנות הענק "**העם-דורש-צדק-חברתי**" הם הקולות ששואגים בי כמה וכמה שנים. חימה בוערת בי מול אלה שמנסים לזלזל בה ולבטל אותה. במובן מסוים ההתקפות של לקקני-עכוז שונים, של גורמים ימניים, אופורטוניסטים חסרי-מצפון וסתם אנשים אטומים, רק מחזקים אותי.

אני קורא בעקביות את כל הטורים. למרבה המזל, אני לא נופל לשום סטריאוטיפ גנאי שפוליטיקאים ימניים נבלים ומשרתי טייקונים ינסו להדביק לי. אשריי, אני לא אשכנזי, לא שמאלני, לא אוכל סושי, שירתתי בצה"ל שירות מלא ואף עשיתי מילואים כמה שנים, ההורים שלי יצאו מבתים דתיים-ימניים ובאו משכונות עוני בירושלים ובתל אביב. אני עצמי גדלתי בשכונת ג'סי כהן בחולון. אי אפשר למחוק אותי. אי אפשר להדביק לי שום אות קלון.

כבר חדשיים שאני מנסה לכתוב את הפוסט הזה ותמיד מתרגז מדי או נעצב מדי. כסף הוא ענין רגיש אצלי, מפני שאף פעם (למעט שנתיים בחיי) לא היה לי כסף. גדלתי בדירה של חדר וחצי

עם הוריי ואחותי. בגיל 14 במקביל ללימודים, התחלתי לעבוד. רשימה חלקית של ג'ובים: מוכר תמונות שמן, בייביסיטר, מנקה מכוניות בתחנת דלק, מלפף ספוגים לרחצה, שליח במשרד רואי חשבון, שוטף חדרי מדרגות. עד גיל 21 לא ראיתי בית מלון מבפנים, וכשראיתי מלון זה היה מפני שהתקבלתי לעבודה ברום-סרויס ב"רמדה" בתל אביב. הכסף נוצל למטרות טובות. ספרים, תקליטים, סרטים. **אף פעם לא באתי בתלונות לאף אחד**. אלה היו החיים, והם לא היו רעים. רציתי להשיג משהו, הלכתי לעבוד במשהו, חסכתי את הכסף, ועשיתי את מה שרציתי בסכום שהרווחתי. תמיד עבדתי קשה והרבה. איש לא פתח לי דלת אף פעם.

לעיתונות הגעתי במקרה. בעקשנות התדפקתי על מערכות עיתונים. ב"העיר" הסכימו שאהיה מגיה, אבל פיטרו אותי אחרי חודש. ב"קול תל אביב" הסכימו שאכתוב טורים דעתניים על מחירי הבירה בפאבים

שונים בעיר – ואני בכלל לא שותה בירה. את "כותרת ראשית" סגרו שנה אחרי שהתחלתי לעבוד שם. ב"חדשות" הייתי פרילאנסר תפרן. שוטף חדרי מדרגות ביום, מראיין סופרים ומוזיקאים בערב.

אני בן 47, נשוי ואב לשתי בנות. עבדתי 10 שנים ב"דיעות אחרונות" ופטרתי ב-2001. מאז אין לי ביטחון תעסוקתי. אני מגיש תכנית יומית ברדיו ממשלתי (ומקבל 3,850 שקל נטו בחודש). אין לי קביעות בשום מקום. אין לי זכויות. למדתי באוניברסיטה. אני יודע לעשות כמה דברים. אני חושב שאני טיפוס די חרוץ. אבל אף אחד לא מוצא עניין בכישורים שלי כדי לתת לי משכורת הוגנת תמורת כישורי, זמני ומאמצי. אולי אני מבוגר מדי. אני מנסה להשלים הכנסה בדרכים שונות. הרצאות. תיקלוט. כתיבה בעיתונים. עריכה מקצועית של ספרים. אני עובד ללא הרף, נמצא באוברדרפט תמידי, נלחם כל יום על הישרדותי הפרטית והמשפחתית. אני לא יכול להרשות לעצמי להיות חולה. אף אחד לא משלם לי כשאני קודח מחום במיטה. הסיפור שלי הוא סיפור של מעמד שלם שנרמס ונחמס ב-15 השנים האחרונות. הטייקונים מאיימים על הקיום שלי. אני כמו ג'וק בשבילם. מטרד מגעיל. הם מנסים לדרוך עלי או לרסס אותי. בשביל נוחי דנקר או אילן בן-דב אני לא בן-אדם. אני צינור להעברת הכסף המעט שיש לי לחשבונות הבנק המפוצצים שלהם.

והמדינה שלי לא עוזרת לי במלחמה על הקיום. המדינה לא מצליחה להגביל את כוחם של הטייקונים. המדינה גם רוקדת ריקוד מושחת עם הטייקונים, מחלקת להם צ'ופרים בדרך אל עוד מערכת בחירות רקובה. כבר 15 שנים שאני לא מצביע למפלגה גדולה. עבורי, אין שום משמעות אם ראש הממשלה הוא ביבי נתניהו, אהוד ברק או ציפי לבני. שלוש המפלגות הגדולות מושחתות מוסרית. אף אחד מראשיהן לא עשה ולא יעשה למעני שום דבר טוב. כדי להיחלץ מעתיד שחור אני צריך להתפלל לנס, למפלגת שמאל סוציאליסטית שתתפוס את השלטון. הסיכוי שזה יקרה שווה לסיכוי ש"שופרסל" תוריד מחירים בצורה דרמטית ושאלן בן-דב יחזיר את חובותיו לציבור.

אני מנסה להיות מחושב. לקנות בשווקים. לחסוך איפה שאפשר. לא לבזבז את מעט הכסף שיש לי. להיות צרכן נבון. לקנות בגדים פעם בשנה, מהתלושים של "קול ישראל". לפעמים – לא נעים לומר – אין ברירה אלא לוותר על אירועים ושמחות, כי הגיגה של האחד, היא סוג של בעיה לחשבון הבנק שלי.

וכל זה לא נכתב כדי לעורר רחמים, חלילה. אני בריא, תודה לאל, מוקף באנשים שאני אוהב, לא משעמם לי אף פעם ואני מאושר בחיק משפחתי ואוהב כמעט כל מה שאני עושה. הייתי מת לגור בתל אביב, אבל אין שום סיכוי שזה יקרה, כנראה, בגלגול הזה. יש לי מחשב נייד זול שמשמש אותי לעבודה, אין לי אייפון (אני משתמש בסוני אריקסון עתיק) ונוהג ביונדאי קטנה ולא אוטומטית. אין לי הרבה דרישות. באמת שלא. אני לא צריך וילה בכפר שמריהו שעולה 70 מיליון שקל כדי להיות מאושר ולא זקוק למפלצת 4 על 4 כדי להרגיש גבר, אין לי שום חלומות על שיט בקאריביים ואין בי תאוה להימורים או תכשיטים. בסך הכל הייתי שמח להיחלץ מהאוברדרפט, להשיג ג'וב קבוע שיפרנס את משפחתי בכבוד וירגיע קצת את המתח הקיומי התמידי ויאפשר סוג של ביטחון שקט. פשוט. לא יותר. רוצה שתהיה לי אפשרות לקנות ספרים ודיסקים לבנות שלי, ומאוחר יותר – להצליח לממן לשתי הבנות שלי לימודים אקדמיים.

ואז אני קורא אנשים, שאמורים להילחם איתי כתף אל כתף בקרב הזה על הישרדותנו הכלכלית, אבל הם מעקמים אפם באנינות אל מול המחאה. הם לא אוהבים את "סגנון המחאה", יש להם בעיה עם "חוסר המיקוד", הם עוינים את דפני ליף, כי היא לא היתה בצבא, הם מרשים לעצמם ביקורת על "אופן הסיקור של המחאה". מה אפשר לומר עליהם?

את הדברים הפשוטים והבנאליים מכל.

שהשבע לעולם לא יבין את הרעב.

שמי שיש לו עבודה טובה המפרנסת אותו בכבוד לעולם לא ירגיש את חרדתו של המובטל.

שמי שנוהג במכונית ממוזגת לא יוכל לתפוס מה פירוש הדבר לעמוד בתחנת אוטובוס חשופה לשמש, להזיע למוות ולחכות עד בוש לאוטובוס שמאחר.

שהטייקון לא יוכל להבין את האדם הפשוט המבקש בסך הכל לקנות כמה מצרכי-יסוד למשפחתו וחייב לעשות חישובים מחישובים שונים, כי הוא לא יכול להרשות לעצמו.

שחלקים גדולים בחברה הישראלית הם מושחתים ורקובים מבחינה מוסרית.

שכדי שהרעים ינצחו, צריך רק שהטובים ישתקו או יכתבו טורים בגנות המחאה.

אני קורא את כל הפוסט הזה מתחילתו ועד סופו, ותוהה – לפרסם או לא? למחוק? להשאיר? פתחתי את הלב. חשפתי דברים שמעולם לא חשבתי לחשוף.

כמעט 2 בלילה. תיכף אלהץ על הכפתור והטקסט יתפרסם. תקראו. תחשבו. תגיבו. מה שבא לכם.